

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 33/2020-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 28. januára 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a zo sudcov Ladislava Duditša a Libora Duľu (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátkou JUDr. Katarínou Turanskou, Štúrovo námestie 13B, Martin, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 67/2017 z 19. marca 2018 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Obsah ústavnej sťažnosti, skutkový stav a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. júna 2018 doručená ústavná sťažnosť [REDACTED], [REDACTED],

██████████ (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 Cdo 67/2017 z 19. marca 2018 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ v procesnom postavení žalobcu sa v konaní vedenom na Okresnom súde Martin (ďalej len „okresný súd“) proti žalovanému Ministerstvu dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky pôvodne domáhal náhrady škody vo výške 2 423 138,27 € (neskôr sťažovateľ vzal žalobu v časti o zaplatenie sumy 1 255 482,98 € späť) spôsobenej nezákonným rozhodnutím a nesprávnym úradným postupom podľa zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Na pojednávaní, ktoré sa na okresnom súde konalo 28. októbra 2015, sťažovateľ zbral späť žalobu v časti týkajúcej sa nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, v nadväznosti na to okresný súd uznesením sp. zn. 8 C 332/2013 z 28. októbra 2015 konanie v časti o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím zastavil.

2.1 Rozsudkom sp. zn. 8 C 332/2013 z 8. februára 2016 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) okresný súd konanie v časti o zaplatenie sumy 1 255 482,98 € s príslušenstvom zastavil a vo zvyšnej časti žalobu zamietol.

3. Proti rozsudku okresného súdu sťažovateľ podal odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Žiline rozsudkom sp. zn. 9 Co 149/2016 z 9. júna 2016 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) tak, že rozsudok okresného súdu v jeho napadnutej časti potvrdil.

4. Proti napadnutému rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzoval z § 421 ods. 1 písm. a) a b) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“).

4.1 Najvyšší súd napadnutým uznesením dovolanie sťažovateľa ako neprípustné odmietol podľa § 447 písm. c) CSP. V odôvodnení napadnutého uznesenia najvyšší súd

poukázal na svoje rozhodnutia, v ktorých už riešil otázku súbežného uplatnenia prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP a z ktorých vyplýva, že „*súčasná existencia všetkých týchto predpokladov prípustnosti dovolania sa bez ďalšieho z povahy veci vylučuje. Nemožno totiž odôvodňovať prípustnosť dovolania tým, že určitá právna otázka je rozhodovacou praxou dovolacieho súdu riešená ustálené a zároveň, že dovolacím súdom nebola riešená, resp. že je ním riešená rozdielne.*“. Najvyšší súd zároveň v odôvodnení napadnutého uznesenia poukázal na uznesenie veľkého senátu občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu sp. zn. 1 VCdo 2/2017 z 19. apríla 2017 (ďalej len „uznesenie veľkého senátu najvyššieho súdu“), v ktorom sa zaoberal otázkou súbežného uplatnenia prípustnosti dovolania a konštatoval (bod 36 uznesenia), že „*zásada, podľa ktorej dovolateľ nemôže uplatniť popri sebe viaceré, navzájom protichodné alebo logicky sa vylučujúce dôvody prípustnosti dovolania, sa neuplatňuje iba vo vzájomnom (horizontálnom) vzťahu ustanovení § 420 a § 421 CSP, ale tiež vo vnútri týchto ustanovení [vo vertikálnom usporiadaní jednotlivých dôvodov prípustnosti dovolania v rámci toho istého ustanovenia (samostatne v rámci § 420 CSP a v rámci §421 CSP)]*“. Vec prejednávajúci trojčlenný senát najvyššieho súdu skúmal prípustnosť dovolania sťažovateľa len podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP [nezaoberal sa teda prípustnosťou jeho dovolania z hľadiska § 421 ods. 1 písm. b) CSP].

5. Porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti vidí v rozhodnutí najvyššieho súdu nezaoberať sa prípustnosťou jeho dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP z dôvodov uvedených v bode 4 odôvodnenia, v nadväznosti na čo v ústavnej sťažnosti tvrdí, že v danom prípade existovali dve právne otázky, od vyriešenia ktorých záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a z ktorých sťažovateľ vyvodzoval prípustnosť dovolania, z ktorých jedna už ustálenou rozhodovacou praxou dovolacieho súdu vyriešená bola (otázka týkajúca sa škody spôsobenej pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom), kým druhá, naopak, nie (otázka týkajúca sa škody spôsobenej pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom a súčasne nezákonnými rozhodnutiami, ktoré boli vydané v osobitnom konaní o proteste prokurátora). Práve v prípade takejto kumulácie rozhodných právnych otázok odôvodnenie prípustnosti

dovolania dvoma zdanlivo nezlučiteľnými dôvodmi podľa názoru sťažovateľa vylúčené nie je. Sťažovateľ zároveň v ústavnej sťažnosti namieta, že najvyšší súd sa v napadnutom rozhodnutí riadil právnymi závermi vyplývajúcimi z uznesenia veľkého senátu najvyššieho súdu, ktoré bolo prijaté až po podaní dovolania sťažovateľom a právne závery z ktorého boli následne prekonané v uznesení veľkého senátu občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu sp. zn. 1 VCdo 1/2018 z 21. marca 2018.

6. S odkazom na prezentovanú argumentáciu sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd nálezhom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa [REDAKOVANÉ] na základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane základných práv a slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Cdo 67/2017.

2. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 67/2017 zo dňa 19.03.2018, zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.

3. Sťažovateľovi, [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadost'učinenie vo výške 100.000EUR (slovom stotisíc eur), ktoré mu je Najvyšší súd Slovenskej republiky povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný uhradiť trovy konania v sume 390,50EUR (tristodeväťdesiat eur päťdesiat centov) na účet právneho zástupcu...“

7. Sťažovateľ svoj návrh na priznanie primeraného finančného zadost'učinenia v sume 100 000 € v zásadnom odôvodňuje takto: „... konanie, ktoré trvá už extrémne dlho, ho vyčerpáva nie len po finančnej stránke, ale najmä po stránke osobnostnej a v neposlednom rade i psychickej. Rovnako je dôležitá aj výška škody, ktorá bola spôsobená sťažovateľovi a ktorá je v tomto prípade značná. Sťažovateľ nemal takmer 12 rokov vydané stavebné povolenie, aj keď podmienky na to splnené boli a následne pri domáhaní svojho práva opäť súdy porušili jeho základné ľudské práva a slobody. V neposlednom rade uvádzame, že sťažovateľ už stratil vieru v to, že dosiahne spravodlivosť a tak stráca i vieru v konanie štátnych i súdnych orgánov.“

II.

Právomoc ústavného súdu a relevantná právna úprava

8. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

10. Ústavný súd považuje za potrebné ozrejmiť, že právna vec sťažovateľa bola pôvodne pridelená sudkyňi spravodajkyňi Ľudmile Gajdošíkovej, ktorej funkčné obdobie sudkyne ústavného súdu skončilo 16. februára 2019. V zmysle čl. X ods. 5 písm. b) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 v znení dodatku č. 1 zo 16. októbra 2019 (ďalej len „rozvrh práce“) bola táto vec prerozdelená a náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov pridelená sudcovi spravodajcovi Liborovi Duřovi, ktorý v zmysle čl. II bodu 3 rozvrhu práce pracuje vo štvrtom senáte ústavného súdu v zložení Miroslav Duriř (predseda senátu), Ladislav Duditiř a Libor Duřa (sudca spravodajca).

11. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

12. Ústavný súd podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

13. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ namieta porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

14. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

15. Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

16. Ústavný súd vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru už uviedol, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07). K rovnakému záveru možno dospieť aj v súvislosti s namietaným porušením čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ktorý svojím obsahom zodpovedá zneniu čl. 46 ods. 1 ústavy.

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

17. Ústavný súd vo svojej judikatúre konštantne zdôrazňuje, že pri uplatňovaní svojej právomoci nezávislého súdneho orgánu ústavnosti (čl. 124 ústavy) nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov, a že jeho úloha sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 1/03, I. ÚS 226/03).

18. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaniach, ktoré im predchádzali, alebo samotných rozhodnutiach došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/00).

19. Sťažovateľ v rámci svojej sťažostnej argumentácie spochybňuje ústavnú udržateľnosť právneho názoru najvyššieho súdu, ktorý za relevantnú považoval len jednu právnu otázku, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, uvedenú sťažovateľom v dovolaní, od ktorej sťažovateľ súčasne vyvodzoval prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP, a právneho názoru najvyššieho súdu, ktorý tento vyjadril vo svojom napadnutom uznesení a podľa ktorého sa prípustnosť dovolania vyvodzovaná súčasne z § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP bez ďalšieho z povahy veci vylučuje.

20. Ústavný súd zdôrazňuje, že otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže v konkrétnej veci uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci odvolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, nie do právomoci ústavného súdu (aj keď toto posúdenie najvyšším súdom je z hľadiska jeho ústavnej udržateľnosti preskúmateľné ústavným súdom v konaní o ústavnej sťažnosti ako v tomto

prípade). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, ktorých sústavu završuje najvyšší súd (mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96).

21. Ústavný súd preskúmal napadnuté uznesenie najvyššieho súdu a nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup najvyššieho súdu nemajúci oporu v zákone.

22. Najvyšší súd odmietol dovolanie sťažovateľa z dôvodu podľa § 447 písm. c) CSP. V odôvodnení napadnutého uznesenia najvyšší súd dostatočným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré bolo potrebné dovolanie sťažovateľa odmietnuť ako procesne neprípustné. Právny názor najvyššieho súdu o neprípustnosti dovolania je v napadnutom rozhodnutí zdôvodnený dostatočným spôsobom a presvedčivo.

23. Z obsahu napadnutého uznesenia najvyššieho súdu vyplýva, že sťažovateľ prípustnosť dovolania vyvodzoval z § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP.

23.1 Existenciu dôvodu prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP sťažovateľ odôvodnil tým, že súdy sa v danom prípade odklonili od ustálenej súdnej praxe dovolacieho súdu, konkrétne od rozhodnutí najvyššieho súdu vo veciach sp. zn. 7 Cdo 253/2013 a 6 Cdo 250/2010, v ktorých sa najvyšší súd zaoberal pojmom nesprávny úradný postup.

23.2 Existenciu dôvodu prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP sťažovateľ odôvodnil tým, že v danom prípade existovala právna otázka, ktorá ešte nebola riešená dovolacími senátmi najvyššieho súdu, konkrétne právna otázka, pri riešení ktorej by dovolací súd rozhodol „vo veci škody spôsobenej pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom a súčasne vyriešil aj otázku nezákonných rozhodnutí.“

24. Z obsahu napadnutého uznesenia najvyššieho súdu je zrejmé, že najvyšší súd považoval za relevantnú otázku uvádzanú sťažovateľom v dovolaní vo vzťahu k § 421

ods. 1 písm. a) CSP, ako aj vo vzťahu k § 421 ods. 1 písm. b) CSP otázku vzniku škody v dôsledku nesprávneho úradného postupu orgánov v stavebnom konaní.

25. K námietke sťažovateľa, že v danom prípade existovali dve právne otázky, z ktorých sťažovateľ vyvodzoval prípustnosť dovolania, z ktorých jedna už ustálenou rozhodovacou praxou dovolacieho súdu vyriešená bola [otázka týkajúca sa vzniku škody spôsobenej pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom – vo vzťahu k § 421 ods. 1 písm. a) CSP], kým druhá, naopak, nie [otázka týkajúca sa vzniku škody spôsobenej pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom a súčasne nezákonnými rozhodnutiami, ktoré boli vydané v osobitnom konaní o proteste prokurátora – vo vzťahu k § 421 ods. 1 písm. b) CSP], ústavný súd poukazuje na odôvodnenie napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, v ktorom tento uvádza (bod 10.1): *«Pre spresnenie treba uviesť, že žalobca v prvom odseku textovej časti dovolania spomenul aj otázku škody spôsobenej nezákonnými rozhodnutiami. Dovolací súd preto pripomína, že žalobca sám podaním z 28. októbra 2015 „vzal žalobu späť v časti o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím“ a od tohto procesného úkonu už svoj nárok na náhradu škody v ďalšom nevyvodzoval zo skutkových okolností, ktoré by mohli byť relevantné z hľadiska uplatnenia nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu štátu. V nadväznosti na túto zmenu postoja žalobcu sa už ani rozhodnutie odvolacieho súdu nezaoberalo bližšie otázkou, či žalobcom tvrdenú škodu spôsobilo nezákonné rozhodnutie orgánu štátu. Predmetná otázka preto nie je v dovolacom konaní relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP.»*

25.1 Ústavný súd konštatuje, že môžu vzniknúť situácie, keď rozhodnutie odvolacieho súdu bude závisieť od vyriešenia až dvoch, prípadne viacerých právnych otázok, z ktorých jedna už ustálenou rozhodovacou praxou dovolacieho súdu vyriešená bola (a odvolací súd sa mal od takéhoto ustáleného riešenia pri rozhodovaní dovolaním napádaným rozhodnutím odkloniť), kým druhá, naopak, nie. V danom prípade však takáto situácia zjavne nenastala. S prihliadnutím na citovanú časť odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu ústavný súd dospel k záveru, že tým, že sa dovolací súd nezaoberal otázkou vzniku sťažovateľom tvrdenej škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom a súčasne nezákonnými rozhodnutiami, ktoré boli vydané v osobitnom konaní

o proteste prokurátora tak, ako to namieta sťažovateľ v ústavnej sťažnosti, nedošlo zo strany najvyššieho súdu k porušeniu sťažovateľom označených práv.

26. Vo vzťahu k námietke sťažovateľa, ktorý v rámci svojej sťažnostnej argumentácie spochybňuje ústavnú udržateľnosť právneho názoru najvyššieho súdu, ktorý tento vyjadril vo svojom napadnutom uznesení a podľa ktorého je vylúčené súbežné uplatnenie prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP, ústavný súd poukazuje na odôvodnenie napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, v ktorom uviedol, že *«vec prejednávajúci senát, ktorý sa stotožnil s týmito právnymi názormi (právny názor uvedený v rozhodnutí najvyššieho súdu sp. zn. 6 Cdo 123/2017, pozn.), nadväzujúc na ne dodáva, že pokiaľ procesná strana vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania tvrdiac, že určitá právna otázka už bola dovolacím súdom vyriešená a zvolené riešenie sa stalo súčasťou „ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu“ od ktorej sa odvolací súd odklonil (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP), je len logické, že zároveň nemôže úspešne argumentovať tým, že tá istá otázka ešte nebola dovolacím súdom vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP) alebo že je rozhodovaná (riešená) rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. c/ CSP).»*. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia je ďalej zrejmé, že sťažovateľ v dovolaní poukazuje na iné rozhodnutia najvyššieho súdu, od ktorých sa odvolací súd a súd prvej inštancie mali pri rozhodovaní odkloniť. Najvyšší súd, vychádzajúc aj z obsahu dovolania, posudzoval prípustnosť dovolania práve podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP (rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu), čím bez ďalšieho logicky vylúčil možnosť v prípade sťažovateľa posudzovať jeho dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP (rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená), a svoj postoj k sťažovateľom uplatnenému dôvodu prípustnosti podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP dostatočne a presvedčivo odôvodnil v napadnutom uznesení (aj v časti citovanej v tomto bode odôvodnenia). Najvyšší súd pristúpil k riešeniu dotknutej otázky materiálne a v prospech dovolateľa (sťažovateľa), keďže súbežné priradenie dvoch dôvodov dovolania k tej istej dovolateľom tvrdenej chybe rozhodnutia nepovažoval za zákonu nezodpovedajúce vymedzenie dovolacích dôvodov [§ 447 písm. f) CSP] a kumulatívne namietaný odklon od ustálenej rozhodovacej praxe

dovolacieho súdu vecne skúmal, a to s negatívnym výsledkom (body 18 a 19 napadnutého uznesenia).

27. Pokiaľ sťažovateľ namieta, že najvyšší súd sa v napadnutom rozhodnutí riadil právnymi závermi vyplývajúcimi z uznesenia veľkého senátu najvyššieho súdu, ktoré bolo prijaté až po podaní dovolania sťažovateľom a právne závery z ktorého boli následne prekonané v uznesení veľkého senátu občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu sp. zn. 1 VCdo 1/2018 z 21. marca 2018, k tomu ústavný súd uvádza nasledujúce skutočnosti.

27.1 V uznesení veľkého senátu najvyšší súd vyslovil právny názor, že *„kumulácia dôvodov prípustnosti dovolania v zmysle § 420 CSP a § 421 CSP je neprípustná. Ak sú v dovolaní súbežne uplatnené dôvody prípustnosti podľa oboch uvedených ustanovení, dovolací súd sa pri skúmaní prípustnosti dovolania obmedzí len na posúdenie prípustnosti dovolania z hľadiska § 420 CSP. Ak sú v dovolaní uplatnené viaceré vady zmätočnosti uvedené v § 420 písm. a) až f) CSP, dovolací súd sa pri skúmaní prípustnosti dovolania obmedzí výlučne na skúmanie prípustnosti dovolania z hľadiska existencie tej procesnej vady zmätočnosti, ktorá je v tomto ustanovení uvedená na prednejšom mieste.“*. Uvedené rozhodnutie najvyššieho súdu sa týka neprípustnosti kumulácie dôvodov prípustnosti dovolania v horizontálnej rovine, a to v zmysle § 420 CSP a § 421 CSP, a zároveň neprípustnosti kumulácie dôvodov prípustnosti dovolania vo vertikálnej rovine vo vzťahu k § 420 písm. a) až f) CSP s tým následkom, že ak sú v dovolaní súbežne uplatnené dôvody prípustnosti podľa oboch uvedených ustanovení, dovolací súd sa pri skúmaní prípustnosti dovolania obmedzí len na posúdenie prípustnosti dovolania z hľadiska § 420 CSP, resp. ak sú v dovolaní uplatnené viaceré vady zmätočnosti uvedené v § 420 písm. a) až f) CSP, dovolací súd sa pri skúmaní prípustnosti dovolania obmedzí výlučne na skúmanie prípustnosti dovolania z hľadiska existencie tej procesnej vady zmätočnosti, ktorá je v tomto ustanovení uvedená na prednejšom mieste. Neprípustnosť kumulácie dôvodov prípustnosti dovolania vo vertikálnej rovine vo vzťahu k § 421 písm. a) až c) CSP uznesením veľkého senátu najvyššieho súdu nebola vyslovená judikatúrne (v texte tzv. právnej vety), keďže nemožnosť uplatňovať popri sebe dôvody prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) až c) CSP sa aj bez toho logicky s poukazom na obsah jednotlivých dôvodov vylučuje (čo platí aj aktuálne). Najvyšší súd v napadnutom uznesení poukazuje na odôvodnenie

uznesenia veľkého senátu najvyššieho súdu (bod 36 uznesenia), v ktorom vyslovil, že „zásada, podľa ktorej dovolateľ nemôže uplatniť popri sebe viaceré, navzájom protichodné alebo logicky sa vylučujúce dôvody prípustnosti dovolania, sa neuplatňuje iba vo vzájomnom (horizontálnom) vzťahu ustanovení § 420 a § 421 CSP, ale tiež vo vnútri týchto ustanovení [vo vertikálnom usporiadaní jednotlivých dôvodov prípustnosti dovolania v rámci toho istého ustanovenia (samostatne v rámci § 420 CSP a v rámci §421 CSP)]“, teda vyslovil záver, že dôvody prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) až c) CSP sa z povahy veci logicky vylučujú, a z obsahu uznesenia veľkého senátu najvyššieho súdu nevyplýva, že by sa v prípade, ak sú v dovolaní vymedzené viaceré dôvody prípustnosti dovolania uvedené v § 421 ods. 1 písm. a) až c) CSP, dovolací súd pri skúmaní prípustnosti dovolania obmedzil výlučne na skúmanie prípustnosti dovolania z hľadiska existencie toho dôvodu, ktorý je v tomto ustanovení uvedený na prednejšom mieste (čo ani v dotknutom prípade najvyšší súd neurobil, keďže pri identifikácii dôvodu dovolania vychádzal z obsahu dovolacej námietky označujúcej referenčné rozhodnutia dovolacieho súdu).

27.2 Vzhľadom na uvedené ústavný súd uzatvára, že tým, že najvyšší súd v rámci odôvodnenia svojho napadnutého uznesenia v otázke skúmania prípustnosti kumulácie dôvodov prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP poukázal okrem iného aj na uznesenie veľkého senátu (bod 36 uznesenia), v ktorom najvyšší súd dospel k rovnakému názoru, k akému dospel aj napr. v konaní sp. zn. 6 Cdo 123/2017, teda k logickej nemožnosti uplatňovať popri sebe dôvody prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) až c) CSP, nedošlo k zásahu do sťažovateľom označených práv. S poukazom na uvedené tak na prípad sťažovateľa nemá vplyv ani uznesenie veľkého senátu občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu sp. zn. 1 VCdo 1/2018 z 21. marca 2018, ktorým bol prekonaný právny názor týkajúci sa neprípustnosti kumulácie dôvodov prípustnosti dovolania v horizontálnej rovine, a to v zmysle § 420 CSP a § 421 CSP, a zároveň neprípustnosti kumulácie dôvodov prípustnosti dovolania vo vertikálnej rovine vo vzťahu k § 420 písm. a) až f) CSP vyjadrený v uznesení veľkého senátu najvyššieho súdu.

28. Po preskúmaní uznesenia najvyššieho súdu ústavný súd argumentáciu sťažovateľa nevyhodnotil ako spôsobilú spochybniť ústavnú udržateľnosť záverov

najvyššieho súdu. Ústavný súd nezistil, že by najvyšším súdom aplikovaný postup a jeho závery mohli zakladať dôvod na zásah ústavného súdu do namietaného uznesenia v súlade s jeho právomocami ustanovenými v čl. 127 ods. 2 ústavy.

29. S poukazom na uvedené ústavný súd dodáva, že skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom najvyššieho súdu v napadnutom uznesení nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

30. Z citovaného § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď napadnutým postupom alebo napadnutým rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07)

31. Keďže ústavný súd nezistil možnosť porušenia sťažovateľom označených práv napadnutým uznesením najvyššieho súdu, ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

32. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľa uvedenými v petite ústavnej sťažnosti nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. januára 2020

Miroslav DURÍŠ
predseda senátu